

press, for mye bruk av digitale verktøy og engstelse for egen helse eller smittesituasjon.

Ansatte i undervisning og helse har i størst grad opplevd negative konsekvenser. Ansatte med utdanning på høyskole- og universitetsnivå er mest lei av å bruke digitale verktøy.

Kvinner har opplevd mer økt arbeidspress enn menn. Ansatte i offentlig sektor opplever mer arbeidspress og redsel for smitte enn ansatte i privat sektor. Særlig har senioransatte i helse og sosialomsorg opplevd økt arbeidspress.

En forskningsrapport fra Institutt for samfunnsforskning fra 2020 viste at seniorene har håndtert økt bruk av digitale verktøy under pandemien like godt som yngre aldersgrupper. Østerud mener at endringer og restriksjoner som strammes til, lettes og strammes til igjen kan føre til at flere i alle aldersgrupper går lei. Påkjenninger ved pandemien bygger seg dessuten opp over tid.

«Noen går lei, og vi ser at arbeidstakere som har mulighet for det, vil kunne vurdere å slutte å jobbe tidligere enn de ellers ville gjort,» sier Østerud.

Det er imidlertid generelt fortsatt stor interesse for arbeid blant seniorene, og den svekkede interessen for fortsatt arbeid har ennå ikke gitt seg utslag i sysselsettingsstatistikken.

«Vi har fått veldig foruroligende svar fra de yrkesaktive seniorene. Trøsten er at når man kommer til en alder der man faktisk kan bli pensjonist, så er det mange som skyver på sluttdatoen sin, likevel. Så det er ikke for sent for arbeidsgiverne å ta tak i sine seniorer,» sier Østerud.

Kraftig økning i legemiddelbruken

Foto: Koy/Images

Fra 2020 til i fjor økte nordmenns legemiddelforbruk med 4,4 prosent, viser tall fra Farmaloggs legemiddelstatistikk. Det er en vesentlig større økning enn årene før, sier Apotekforeningen.

Fordelt per innbygger var økningen på 4,4 prosent, justert for befolkningsøkningen fra 2020 til -21. Totalt økte forbruket med 4,8 prosent, målt i antall døgndoser av reseptpliktige legemidler.

– Det er uventet med en så stor økning i legemiddelbruken i fjor. Selv om vi har to spesielle år med pandemi bak oss, er det vanskelig å se én enkelt grunn til denne økningen. Frem til 2020 var det en jevn økning på litt over to prosent årlig, mens den var dobbelt så stor i fjor, sier fagdirektør i Apotekforeningen, Hanne Andresen.

Aller mest brukt er det kolesterolsenkende legemiddelet atorvastatin. Godt over 400 000 nordmenn bruker dette legemiddelet. Antall legemiddeldoser av atorvastatin har økt med 10 prosent det siste året.

På plassen etter følger acetylsalisylsyre, som brukes forebyggende mot hjerte- og karlidelser. Det tredje mest brukte legemiddelet er kandesartan, mot høyt blodtrykk. Alle de tre mest brukte legemid-

lene i Norge er til behandling av hjerte- og karrelaterte lidelser.

Siden 2010 har legemiddelbruken per innbygger økt med 27 prosent, det vil si en gjennomsnittlig økning på ca. 2,2 prosent per år, mens den var på godt over fire prosent i fjor.

– Sannsynligvis begynner vi å se effekten av en aldrende befolkning. Personer over 70 år bruker mer enn fem ganger så mye reseptlegemidler som de under 70, sier Andresen.

Fra 2010 til 2021 har folketallet i Norge økt med 11 prosent, mens befolkningen over 70 år har økt med 34 prosent.

Som en følge av økt bruk av legemidler, har også utgiftene til legemidler økt fra 2020 til -21. Utgiftene til reseptlegemidler økte med omtrent 2,5 mrd. kroner til i overkant av 30 mrd. kroner i 2021. Det tilsvarer 5 565 kroner per innbygger, som er en økning på nesten ni prosent fra året før. I gjennomsnitt betalte vi cirka 900 kroner av reseptlegemidlene selv, mens det offentlige betalte resten.

– En stor del av økningen kan forklares med at det ble brukt nesten fem prosent flere legemiddeldoser. I tillegg har en svak krone ført til at Norge importerer dyrere legemidler. De fleste legemidler i Norge er importert fra euro-land. Med en svekket krone mot euro, må vi betale mer i kroner for legemidlene vi importerer, forklarer Oddbjørn Tysnes i Apotekforeningen.

Han mener også at nye, dyre legemidler og økende bruk av kostbar legemiddelbehandling er en del av forklaringen på de økte utgiftene.

maxfac DENTAL – vi gjør implantat-Norge billigere!

Fra kr 495

- Resorberbar kollagenmembran
- 100% hydroksyapatitt
- Utmerket volumstabilitet

Fra kr 890

- Kollagenmembran
- Ca 4 mnd resorpsjonstid

Fra kr 1.995

- SLA-overflate
- 1,4% failure-rate
- Fullverdig implantatprotetik

OSSTEM⁶
Verdens 6. største implantatprodusent

3,89%
Oljefondets eierandel i Osstem